

O PRAŽSKÉM POSVÍCENIE. NEBO CHTĚLI
KONŠEL(Ě, ABY) V PRAZE NEDRŽELI
POSVÍCENIE POJEDNAU

35 <L>éta Božieho M°CCCC°LXXXIII°. kon(š)elé staroměští
i novoměští svolali vsecky faráře na rathúz a chtěli, aby více nebylo
držáno posvícenie ve všech kostelích pražských spolu jedné neděle,
jakož jest byl obyčej prvě i ještě se nyní zachovává po Praze, že tu
neděli před svatým Václavem posvícenie se držívá po všech kostelích,
40 krom římské strany kosteluo v nic, než aby v každém kostele zvláště
posvícenie mievali, jakož jest někdy dávno bývalo a jak každý kostel
má zapsáno. K tomu faráři odpověděli: „Až se poradíme s mistry.“
Tehdy mistři šli s faráři k králi a statečně odepřeli, že toho neučiní;
neb jest to od Konráda, arcibiskupa pražského, zřiezeno, aby pojednú
45 všichni, i v klášteřích, posvícenie drživali. Tehdy konšelé staroměští,
rychtář Ambrož postříhač s některými neupřímnými a Němci tu sobotu
(3. května) před nedělí Křížovou přišli sú spolu do kostela sv. Jiljí
na nešpor, kdež byl farář mistr Duchek z Mělníka, a ostrčivše žáky
od pulpitu a kněze Šimona od oltáře, zpievali sami) nešpor o po-
50 svícenie. Kněz Huolka, jich kaplan, začal jim, rychtář pak
Ambrož kázal škariantovi vylámati zámky a vystrčiti ko-
rúhev, ten nešpor násilím dokonavše. Mistr Duchek, farář,
velmi se zarmútil, a vzem klíče kostelní, (š)el se dvěma
mistry k králi, dal mu klíče i faru. A král odpověděl:
55 „Nikoli, mistře Duchku! Buď ty tu, třeba-li, do smrti,
toliko nechť na malú chvílku svú vuoli naplní.“ A s tím
šel od krále.

Téhož léta v pondělí (30. června) po svatém Petru a
Pavlu bosáci kopali krumfešt u Svatého Ambrože. Ten den
60 krúpy přšely veliké. Na den sv. Prokopa (4. července)
založili v pátek; bylo mračno, zítřa i děšť. |

306 Téhož léta byla drahota i mor veliký; a počal se při sva-
tém Havle (16. října) až do roka, a najvíc v létě mřeli.

KONŠELÉ SMETÁNI S RATHÚZU. MNIŠÍ VEN ŠLI

Téhož léta M°CCCC°LXXXIII°. konšelé staroměští,
novoměští i malostranští, spojivše se tajně s pány protivnými
kalicha Kristova a od nich pomoci čekajíce, mínili vseckny,
kteříž při(jim)ají krev Boží, duchovní i světské, shladi(ťi) 5
a vyhnati ten čtvrték (25. září) před sv. Václavem; ale milý Buoh té lsti
divně překazil. Neb rada a zrada jich tajna nemohla býti; neb Tomášek
od Hvězdy zlaté, ten některému z sausedův mluvil: „Již se teď vaše
tudíž posvícenie blíží, shledáte, žeť vám dáme krvavých mazancuo v
žrátí!“ Ale ten jsa chytrý poradiv se, i než ten čas přišel, ten týden 10
předtím odšel na onen svět jako Jidáš. I roznášelo se jest to tajně mezi
lidmi, neb sau v ty časy saused s sausedem nesměli volně mluviti;
a chtěl-li jest kto s druhým na rynku mluviti, ohlédal se jako vlk, zdali
by tu třetí byl, aby jich nevyzradil. Pak nadto více konšelé tíž měli své
šibaly a zrádce; ti po víních a po šenkovních domích chodíce počínali 15
samí najprv leccos mluviti proti konšeluom, a přimísil-li by se kto
k tomu a pověděl co takového, ješto by nebylo líbo konšeluom, i zrazo-
vali je, a oni je sázeli a druhé i mučili, a tak své šibalstvo konali. Tak
se to násilí předse konalo, až již blíž od toho času, že jsa nemocen
na hradě pražském kněz Hanuš Kolovrat, kterýž chtěl býti arcibisku- 20
pem pražským, i pracovav k smrti tak se dlúho mučil, nemoha umřieti,
věda o tom, co se má Čechuom věrným v Praze dít, i pověděl jest
a výstrahu jim dal. Jakož by se pak bylo to vskutku tak nalezlo, ale
milý Buoh té lsti divně překazil; neb kterůž sú jámu jiným kopali,
do té jámy samy dopustil vstrkati. Neb ty výstrahy majíce z Božího 25
jednánie, i saused s sausedem, jemuž dobře věřil, to vypravoval v taj-
nosti a ten opět jinému, až se to všecko rozneslo. I věříce Pánu Bohu,
že jich neráčí opustiti, i nečekavše noci, v níž sau měli sausedy jímati
a katovati se s nimi, i předešli je ten den prvě. Neb byli sú ti konšelé
všecky předtím zapisovali, aby každý, což na koho zbroji přísluší mieti, 30
byl s ní hotov, kdyžkoli udeřino bude k šturmu na rathúze). Poznávše
věr(ní b)ožským zjevením úklad, který se od nich dál,
(ut)ekli se k Bohu najprv za pomoc, a tu středu (24. září)
před svatým Václavem ráno v hodinu XIII^ú udeřivše
k šturmu najprv v Tajně, potom po jiných kostelích Novo- 35
měští, majíce pod sukněmi oděni, někteří najprv vskočili do

rathúzu svého a písaře, kterýžto bránil obci, aby nešli do světnice, kdež byli konšelé, toho najprv zabili. Konšelé někteří utekli prvé, a kteréž jsou našli v světnici, ty všedše zsekali a mordovali, že krve bylo v světnici na některý čbeřík; a zsekavše je, smetali s rathúzu. Páral pak kožišník, najstarší, ten byl utekl a schoval se u sauseda v luoží; tu nalezen a veden k rathúzu, spínaje ruce: „Á, milý králi!“ a než ho dovedli k rathúzu na rynku, rozstúpivše se od něho, i strieleli k němu, a sekajíce jeho říkali: „Toť mých deset kop“ a jiní: „Toť mých pět kop“, a on již byl bez duše dávno; a proto se chudina nad ním po smrti mstila, litujíce své křivdy, již jest jim činil. I přivlekli ho před rathúz k jiným, kteréž sú smetali. Na Malé Straně též svým učinili. Tehdy obec opanovavše rathúzy, pečeti vzemše, volili sobě jiné úředníky hajtmány.

Téhož dne vybili kláštery a je zebali a mnichy vyhnali. Bosácký klášter na Novém Městě u Sv. Ambrože, u šraňkuov proti královu dvoru, ten sú veškeren obořili a potom bosáky mnichy ven z Prahy provodili. Téhož také dne na židy udeřili a všecko jim pobrali, množství veliké od stříbra, od zlata, od klénotův, od čub čistých a drahých; a znamenité škody vzali sau židé, i páni a jiní, majíce tam věci zastavené. Také rathúzy sú dobře osadili a v noci žoldněři po městě chodili.

V pátek (26. září) pak sebravše se z obojeho města i Malostranští, táhli sú k Hradu, jako by měli k němu šturmovati připravivše se, a pan Matěj Mejtný nejvyšší říditel v tom byl jest; a to z té příčiny, ne aby Pražané pych nad králem, svým pánem, chtěli učiniti, ale proto, aby Hradu mohli s městem králi J. M. zachovati. Neb sú se obávali, aby nepřátelé příjdúce naň puštění nebyli, a tak skrze to že by nesnáz mohli míti. I úmluvu jest hajtman pan Medek s Pražany učinil a Hradu jim postúpil; a oni jej osadivše žádnému sú nepřekáželi, ani kanovníkům. A Valenta Růžený zprávci toho jest byl; kdež pro jeho opatrnost páni preláti měli k němu velikou lásku i potom po všechny časy. Osadili sau také i Hradčany.

A vrátivše se týž pátek do Prahy k večerému, na Starém Městě vedli tři konšely s jedním obecním, kterémuž říkali Tomášek od Oremusův podle Volka, pod praněř; a purkmistra Jana Klobúka v truckách dva kati přinesli, neb nemohl jíti, zlámav sobě nohu, když ho s rathúzu svrhli. První z těch konšeluov byl Chanický Václav od Ko-

húta za rathúzem; ten na mučení řekl: „Co sme my vám měli činiti, to vy nám činite“. Druhý konšel Publik vyznal, že sú měli sepsaných více než 70 měšťanův na Starém Městě, kteréž měli stínati ihned tu noc, by se byli tito neutekli. Purkmistr pak vyznal, že všechny měli mordovati, v kterémž domu nebylo by světla v tu noc ve čtvrtek na pátek před sv. Václavem.

I stáli najprv Publika, potom Chanického, potom Stodolu. A když měli purkmistra stíti, ještě sám řekl, že „sem nic dobrého nemyslil o této obci“; a kat, mistr Mates, pokloniv se jemu, i stál jeho. Na Novém Městě také stáli purkmistra Šimuně měščíka, Truhličku, konšela z Pořčic, a Kahúna šedivého. A na Malé Straně stáli také purkmistra, Piprňaska řečeného, muže starého, šedivého a bradatého — ten málokdy býval bez věnce —, a s nim nějakého Tomka krajčího. A hned od té chvíle ten kat Mates nechťel jest již potud více mistrovati, odpovídaje se toho; potom, nemaje se čím živiti, na Starém Městě rynek dlužil a na fary kněžím vodu vozil a jiným lidem. — Tož pak po té bauřce hned ten veliký mor, kterýž toho roku byl, přestal.

It. všechny protivníky krve Kristovy z měst pražských ven vypověděli a vyhnali, tak aby haněbná směsice nebyla mezi Čechy věrnými, a zvláště, kteří prvé přijímavše krev Kristovu, potom se jí odpřisáhli a haněli i kaceřovali. | A to sú sobě všechna tři města vysoce zapsaly, zápisy zjednavše, pečeti svými zapečetivše, věru i ctí k tomu na rynku Starého Města sobě slubující. Slušíť na to Pražanuom pomnietí, ať Buoh nebude vás trestati jako Jeruzalema!

To když král uslyšal, na Pražany se velmi rozhněval, nechťe do Prahy jeti, leč toho pomstí. I měli jsú Pražané toho s pomyslením, přátel sobě hledající. Ne(b) král Vladislav chtěl, aby Pražané jemu (z)ed položili okolo Prahy, od bran za hony, a klíče aby jemu vynesli, a také aby před ním klečeli atd. Bylo jest již namluveno, že chtí klíče vynésti, když pojedje do Prahy, ale milý Buoh to zrušil, ačkoli někteří z přátel mnoho slibovali Pražanuom, jako kniežata Jindřich a Hynek, pan Svitáček a jiní. Potom vedli k tomu, aby Pražané to učinili, co král chce míti. Kníže Hynek půjčil děl králi, aby hrad pražský ohradil jimi proti Pražanům. A od toho času král bytem není ve svém dvoře královském v městě pražském, ale na Hradě bytem byl i potomní králové).